

Standardy Ochrony Małoletnich w Nadleśnictwie Czerwony Dwór

PREAMBUŁA

Naczelną zasadą działań podejmowanych przez pracowników Nadleśnictwa Czerwony Dwór zwanego dalej „nadleśnictwem”, jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik jest zobowiązany, by traktować małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniać jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Nadleśnictwo w ramach swojej działalności zajmuje się m.in.: organizacją działalności oświatowej, wychowawczej, sportowej, rekreacyjnej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich. Z tego względu, na nadleśnictwie ciąży szczególny obowiązek dbałości o dobro małoletnich. Jednym z przejawów tej dbałości jest przygotowanie i wdrożenie do stosowania niniejszego dokumentu pn. „Standardy Ochrony Małoletnich w Nadleśnictwie Czerwony Dwór” następującej treści:

§ 1.

Zasady ogólne

1. Celem wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich jest:
 - 1) zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim przebywającym w Nadleśnictwie Czerwony Dwór, zwanym dalej „nadleśnictwem”,
 - 2) zwrócenie uwagi pracowników nadleśnictwa oraz rodziców i opiekunów małoletnich przebywających na terenie nadleśnictwa na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem,
 - 3) określenie zakresu obowiązków pracowników nadleśnictwa w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony przed krzywdzeniem małoletnich,
 - 4) wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich,
 - 5) wprowadzenie wzmożonej działalności profilaktyczno – wychowawczej w zakresie zapewnienia ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
2. Zasady określone w niniejszych Standardach mają obowiązek stosowania mający kontakt z małoletnimi pracownicy nadleśnictwa, tj. osoby zatrudnione w nadleśnictwie na podstawie umowy o pracę, osoby zatrudnione na podstawie umowy cywilnoprawnej,

stażyści i wolontariusze, a także osoby/podmioty podejmujące współpracę z nadleśnictwem.

3. Nadleśniczy Nadleśnictwa Czerwony Dwór jest odpowiedzialny za przygotowanie i wdrożenie Standardów w nadleśnictwie.
4. Standardy obejmują:
 - 1) Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników.
 - 2) Zasady i wymogi zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami, a w szczególności zachowania niedozwolone.
 - 3) Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
 - 4) Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.
 - 5) Procedurę składania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadomienia sądu opiekuńczego.
 - 6) Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.
 - 7) Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników do stosowania standardów, zasad przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.
 - 8) Zasady udostępniania pracownikom, małoletnim i ich opiekunom standardów do zaznajomienia się z nimi i do ich stosowania.
 - 9) Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.
 - 10) Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
 - 11) Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
 - 12) Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.
 - 13) Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.
 - 14) Zasady ochrony wizerunku małoletnich.

§ 2.

Objaśnienie terminów

Ilekoć w Standardach Ochrony Małoletnich jest mowa o:

1. **Standardach** – należy przez to rozumieć niniejszy dokument, tj. Standardy Ochrony Małoletnich w Nadleśnictwie Czerwony Dwór.
2. **Nadleśnictwo** – należy przez to rozumieć Nadleśnictwo Czerwony Dwór, Czerwony Dwór 13, 19-411 Świątajno.
3. **Nadleśniczym** – należy przez to rozumieć Nadleśniczego Nadleśnictwa Czerwony Dwór.
4. **Pracowniku** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w nadleśnictwie na podstawie umowy o pracę, umowy cywilno-prawnej, umowy o współpracy, mającą kontakt z

małoletnim. Na potrzeby niniejszych Standardów pojęcie obejmuje także stażystów, praktykantów i wolontariuszy.

5. **Partnerze współpracującym** – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zleczone na terenie nadleśnictwa na mocy odrębnych przepisów.
6. **Małoletnim** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia.
7. **Opiekunie małoletniego** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzica, opiekuna prawnego lub opiekuna faktycznego.
8. **Osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć nadleśniczego lub wyznaczonego przez nadleśniczego pracownika nadleśnictwa sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów.
9. **Krzywdzeniu małoletniego** – należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej lub innego małoletniego i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny krzywdzonego małoletniego, a także popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika nadleśnictwa, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem małoletniego jest zwłaszcza:
 - 1) przemoc fizyczna – rozumiana jako czynność (jednorazowa lub powtarzalna) w wyniku której małoletni doznaje fizycznej krzywdy (np.: zadawanie bólu, uszkodzenie ciała) lub jest nią potencjalnie zagrożony (np.: groźba uszkodzenia ciała). Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m.in.: złamania, siniaki, rany, poparzenia, obrażenia wewnętrzne,
 - 2) przemoc psychiczna – rozumiana jako intencjonalne działanie, niezawierające aktów przemocy fizycznej, nakierowane na wzbudzenie w małoletnim uczucia lęku, stresu, poniżenia, ośmieszenia, wyraźnego spadku samopoczucia, obniżenia samooceny. Przemoc psychiczna przejawia się jako np.: agresja werbalna, nękanie psychiczne, szantaż, kontrola i manipulacja, lekceważenie, groźby, inwigilacja, wywieranie presji,
 - 3) wykorzystywanie seksualne – rozumiane jako każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np.: pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
 - 4) zaniedbywanie małoletniego – rozumiane jako incydentalne lub powtarzalne niezaspokajanie podstawowych fizycznych i psychicznych potrzeb małoletniego lub nierespektowanie jego podstawowych praw, m.in.: niedożywienie, ubiór nieadekwatny do pory roku, zaniedbanie higieniczne, niezapewnienie małoletniemu opieki lekarskiej,
10. **Danych osobowych małoletniego** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego, w tym w szczególności: imię i nazwisko, nr PESEL, wizerunek.

11. **Karcie interwencji** – należy przez to rozumieć dokument według ustalonego wzoru, sporządzany w każdym przypadku stwierdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego.
12. **Zgodzie opiekuna** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia należy poinformować rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych małoletniego o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy.

§ 3.

Podstawowe zasady ochrony małoletnich

1. Każdy małoletni winien być traktowany z należnym mu szacunkiem oraz poszanowaniem jego godności.
2. Niedopuszczalne jest krzywdzenie małoletniego, w tym w szczególności stosowanie wobec niego przemocy w jakiegokolwiek formie.
3. Pracownicy zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo małoletnich zgodnie ze swoimi kompetencjami i obowiązującym prawem.
4. Pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia małoletnich.
5. Pracownicy zobowiązani są podjąć natychmiastową reakcję w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zaistnienia uzasadnionego podejrzenia, że dochodzi do krzywdzenia małoletniego.
6. Nadleśnictwo Czerwonny Dwór stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji zgodnie z wymogami wynikającym z przepisów prawa, w szczególności poprzez sprawdzenie w odpowiednich rejestrach karalności osób, które będą mieć kontakt z małoletnimi w ramach wykonywanych zadań służbowych.

§ 4.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Nadleśniczy przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem pracownika lub podmiotu współpracującego do realizacji obowiązków z udziałem małoletnich w zakresie związanym z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi ma obowiązek zweryfikowania, czy osoby te są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym, zwanym dalej Rejestrem, na zasadach określonych w art. 21 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560). Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać dopuszczona do wykonywania obowiązków określonych w zdaniu 1. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać zatrudniona.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z małoletnimi, jest zobowiązany do przedłożenia nadleśniczemu zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca

- 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
3. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1, posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas, oprócz informacji, o której mowa w ust. 2, przedkłada nadleśniczemu również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi.
 4. Osoba, o której mowa w ust. 1, składa nadleśniczemu oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa według wzoru oświadczenia (**Załącznik nr 1**) oraz jednocześnie przedkłada nadleśniczemu informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
 5. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, osoba, o której mowa w ust. 1, zobowiązana jest złożyć nadleśniczemu informację z rejestru karnego tego państwa.
 6. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 3-5 nie przewiduje sporządzenia takiej informacji lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, wówczas osoba, o której mowa w ust. 1, składa nadleśniczemu oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Wzór oświadczenia o niekaralności stanowi **załącznik nr 2** do niniejszych Standardów.
 7. Pod oświadczeniami, o których mowa w ust. 4 i 6 składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Wydruk, informacje oraz oświadczenia, o których mowa w ust. 1-6, załącza się do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności.
 8. Nadleśniczy zapoznaje pracowników i partnerów współpracujących ze Standardami oraz odbiera od każdego z nich oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami. Wzór oświadczenia został określony w **załączniku nr 3** do niniejszych Standardów.

9. Nowo zatrudnieni pracownicy oraz partnerzy współpracujący zapoznawani są ze Standardami w pierwszym dniu wykonywania pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 8.
10. Zaświadczenie, informacje oraz oświadczenia przechowywane są w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej danej osoby.
11. Nadleśniczy w przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec kogokolwiek z pracowników postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko małoletniemu niezwłocznie odsuwa taką osobę od wszelkich form kontaktu z małoletnimi.

§ 5.

Zasady i wymogi zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a pracownikami

1. Pracownik wykonując czynności z udziałem małoletnich jest zobowiązany do działania na rzecz ich dobra, traktowania małoletnich z szacunkiem, uwzględniać ich godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy przez pracownika w jakiegokolwiek formie.
2. Pracownik ma obowiązek utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
3. Pracownik w kontaktach z małoletnimi winien reagować w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych małoletnich, dostosować poziom komunikacji do małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych.
4. Pracownik powinien kształtować relacje z małoletnimi na zasadach obiektywizmu, sprawiedliwości, bezinteresowności i szacunku w traktowaniu każdego małoletniego bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność bądź niepełnosprawność, status społeczny, narodowość, rasę, pochodzenie czy wyznanie.
5. Pracownik monitoruje sytuację i dobrostan małoletnich oraz zwraca uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy pracownikami, a małoletnimi oraz pomiędzy samymi małoletnimi.
6. Pracownik, w sytuacji, gdy mają świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

§ 6.

1. Pracownicy w kontakcie z małoletnimi:
 - 1) odnoszą się do małoletnich z szacunkiem i w sposób kulturalny,
 - 2) wysłuchują małoletnich i starają się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku,
 - 3) nie zawstydzają małoletnich, nie lekceważą i nie obrażają,
 - 4) prowadzą komunikację w sposób konstruktywny i budujący relację, nie krzyczą,
 - 5) zachowują cierpliwość i spokój.

2. Za zachowania pracowników niedozwolone wobec małoletnich uważa się:
 - 1) stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie,
 - 2) naruszanie integralności cielesnej małoletnich w jakikolwiek sposób, np. bicie, szturchanie, popychanie, ciągnięcie i inne,
 - 3) zachowania, które mogą powodować u małoletniego poczucie zagrożenia, dyskomfortu i strachu,
 - 4) łaskotanie, pozorowanie walki z małoletnim czy prowadzenie brutalnych zabaw fizycznych,
 - 5) dotykanie małoletnich w sposób nieprzyzwoity lub niestosowny lub w taki, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany,
 - 6) używanie wulgarnych słów, gestów i żartów,
 - 7) zawstydzanie małoletnich, lekceważenie i czynienie obraźliwych uwag,
 - 8) nawiązywanie z małoletnimi jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych oraz składanie propozycji o takim charakterze,
 - 9) wyrażanie seksualnych komentarzy, żartów, gestów, flirtów oraz udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych bez względu na formę,
 - 10) proponowanie małoletnim lub zachęcanie ich do używania alkoholu, napojów energetycznych, wyrobów tytoniowych, e-papierosów, substancji psychoaktywnych i innych nielegalnych substancji, w tym dopingu (zwiększania sprawności organizmu za pomocą niedozwolonych środków farmakologicznych),
 - 11) zapraszanie małoletnich do swojego miejsca zamieszkania/pobytu oraz spotykanie się z małoletnimi poza godzinami pracy, w tym kontakty z małoletnimi przez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
 - 12) krzyczenie na małoletnich, za wyjątkiem sytuacji niebezpiecznej.
3. Jeżeli zachodzi taka konieczność, odpowiednią formą komunikacji pracownika z małoletnim lub opiekunem małoletniego są kanały służbowe (służbowy e-mail, służbowy telefon).
4. Komunikacja werbalna z małoletnim powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych. Komunikacja nie może:
 - 1) wzbudzać w małoletnim poczucie zagrożenia (np.: groźby, wyzwiska, krzyk),
 - 2) poniżać i niszczyć poczucie wartości małoletniego (np.: wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć), upokarzać (publiczne wyszydzanie, ośmieszanie), naruszać społecznie przyjętych granic (niezachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym).
5. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z małoletnim z uwagi na jego niepełnosprawność oraz specjalne potrzeby edukacyjne.
6. Pracownik nie może utrzymywać wizerunku małoletniego w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun małoletniego nie wyraził na to zgody.

7. Fizyczny kontakt personelu z małoletnimi oparty jest na poszanowaniu intymności i godności, musi być uzasadniony okolicznościami oraz nigdy nie może prowadzić do krzywdzenia małoletnich. Przykładowe formy dozwolonego kontaktu to:
 - 1) kontakty wymagane podczas zajęć organizowanych w nadleśnictwie wynikające z niepełnosprawności małoletniego lub jego szczególnych potrzeb edukacyjnych,
 - 2) stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego,
 - 3) działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy),
 - 4) działania spowodowane czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.).
8. W każdym przypadku pracownik winien unikać innych niż niezbędne fizycznych kontaktów z małoletnimi.
9. W fizycznych kontaktach pracowników z małoletnimi zabronione jest:
 - 1) popychanie, uderzanie, szarpanie, wykręcanie kończyn, kopanie, duszenie lub naruszanie integralności fizycznej małoletniego w inny sposób,
 - 2) dotykanie małoletniego w sposób, który w powszechnym uznaniu może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,
 - 3) łaskotanie, pozorowanie walki z małoletnim czy prowadzenie brutalnych zabaw fizycznych.
10. Fizyczny kontakt z małoletnimi nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z realizacji władzy nad małoletnim.

§ 7.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. W razie organizacji przez nadleśnictwo zajęć lub spotkań małoletni mają obowiązek przestrzegania ustalonych zasad i norm zachowania. Należy zapoznać małoletnich z procedurami bezpieczeństwa, a także ze Standardami.
2. Małoletni mają prawo zachować odmiennosc i tożsamość ze względu na: pochodzenie etniczne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne i niepełnosprawność. Inni małoletni mają obowiązek nie naruszać praw innych małoletnich i nie dyskryminować ze względu na odmiennosci.
3. Małoletni mają obowiązek zachowywać się wobec innych małoletnich z szacunkiem, odnosić się kulturalnie, nie naruszając poczucia ich godności i wartości osobistej.
4. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych innych małoletnich, ich prawa do własnego zdania, popełniania błędów, własnych poglądów, wyglądu oraz zachowań w granicach przyjętych społecznie norm i wartości.
5. Kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie o wysokiej kulturze osobistej, tj. używanie zwrotów grzecznościowych, zachowanie uprzejmości, życzliwości oraz poprawnego, wolnego od

wulgaryzmów język, a także kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie opinii w sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.

6. Małoletni mają obowiązek sprzeciwiania się jakimkolwiek przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracownika o zaistniałych sytuacjach naruszających nietykalność osobistą lub w inny sposób negatywnie oddziałujących na ich osobę lub osobę innego małoletniego.
7. Za zachowania niedozwolone małoletnich uważa się:
 - 1) stosowanie agresji słownej i przemocy fizycznej,
 - 2) naruszanie integralności cielesnej innych małoletnich, tj. bicie, szturchanie, popychanie i inne,
 - 3) wyrażanie seksualnych komentarzy, żartów, gestów, flirtów oraz udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych bez względu na formę
 - 4) stosowanie agresji psychicznej, w tym wykorzystywanie swojej przewagi wynikającej z wieku lub z innych,
 - 5) dyskryminowanie innych małoletnich z powodu ich odmienności,
 - 6) używanie wulgarного słownictwa, gestów i żartów,
 - 7) stwarzanie niebezpiecznych sytuacji, przy użyciu lub wykorzystaniu niebezpiecznych przedmiotów lub substancji,
 - 8) celowe zachowania zagrażające życiu bądź zdrowiu,
 - 9) palenie papierosów, picie alkoholu, rozprowadzanie i stosowanie narkotyków lub innych środków odurzających,
 - 10) celowe niszczenie, uszkodzenie, nieszanowanie mienia innych małoletnich, kradzież przedmiotów stanowiących własność innych małoletnich,
 - 11) fotografowanie lub filmowanie innych małoletnich bez ich zgody,
 - 12) upublicznianie materiałów i fotografii małoletnich bez ich zgody,
 - 13) stosowanie cyberprzemocy,
 - 14) zachowania, które powodują u innych małoletnich poczucie strachu, dyskomfortu lub naruszają nietykalność cielesną,
 - 15) korzystanie podczas zajęć lub spotkań z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.

§ 8.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego

1. W przypadku krzywdzenia małoletniego lub podejrzenia takiego krzywdzenia, każda osoba będąca świadkiem krzywdzenia lub mająca podejrzenie krzywdzenia, w tym osoba małoletnia, ma obowiązek zgłosić tę okoliczność nadleśniczemu, a w przypadkach wymagających natychmiastowej reakcji – najbliższemu członkowi personelu.
2. W przypadku, gdy pracownik zauważy na terenie nadleśnictwa jakiegokolwiek zachowanie osoby trzeciej noszące znamiona krzywdzenia małoletniego, ma obowiązek w pierwszej kolejności podjąć działania zmierzające do wyeliminowania takich zachowań, w szczególności przez zwrócenie uwagi osobie dopuszczającej się tych zachowań oraz

niezwłocznie zawiadomić o sytuacji nadleśniczego. Nadleśniczy podejmuje decyzję, czy konieczne jest wezwanie Policji. Pracownik, który był świadkiem zdarzenia sporządza następnie notatkę służbową (pisemną lub elektroniczną w formie e-maila) zawierającą opis sytuacji i przekazuje ją nadleśniczemu.

3. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzania, że doszło do krzywdzenia małoletniego lub zgłoszenia takiej okoliczności przez małoletniego, opiekuna małoletniego lub przez osobę trzecią, pracownik ma obowiązek zawiadomić niezwłocznie o zaistniałej sytuacji nadleśniczego. Nadleśniczy podejmuje decyzję, czy konieczne jest wezwanie Policji. Pracownik sporządza następnie notatkę służbową (pisemną lub elektroniczną w formie e-maila) zawierającą opis sytuacji i przekazuje ją nadleśniczemu.
4. W przypadku zdarzeń na terenie nadleśnictwa wymagających natychmiastowej reakcji, w szczególności, zagrożenia życia małoletniego lub grożącego mu ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, członek personelu będący świadkiem zdarzenia natychmiast powiadamia odpowiednie służby dzwoniąc pod nr 112 (policja, pogotowie) a następnie zawiadamia o tym nadleśniczego i sporządza notatkę służbową (jak w ust. 2 i 3).
5. Z zastrzeżeniem obowiązków pracowników określonych w ust. 1-4, interwencja prowadzona jest przez nadleśniczego, przy czym nadleśniczy może wyznaczyć na stałe do tego zadania inną osobę. W przypadku wyznaczenia takiej osoby, jej dane (imię, nazwisko, służbowy e-mail i telefon) zostaną podane do wiadomości pracowników. W przypadku wyznaczenia przez nadleśniczego takiej osoby, interwencję przeprowadza ta osoba. W ramach interwencji poleca się zabezpieczyć monitoring, jeśli zdarzenie miało miejsce na terenie objętym monitoringiem.
6. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie małoletniego ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez nadleśniczego. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie małoletniego ze strony nadleśniczego, a nie została wyznaczona osoba do prowadzenia interwencji, wówczas działania opisane w niniejszym paragrafie podejmuje pracownik, który dostrzegł krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia małoletniego.
7. W przypadku, gdy doszło do krzywdzenia małoletniego, nadleśniczy (lub upoważniona przez nadleśniczego osoba) podejmuje decyzję o poinformowaniu o tym opiekuna małoletniego, a w razie konieczności także o zgłoszeniu podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/Policja, sąd opiekuńczy lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
8. Jeśli interwencja dotyczy czynu zabronionego, nadleśniczy składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu opiekuńczego, ośrodka pomocy społecznej. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w zdaniu pierwszym.
9. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji. Wzór karty interwencji stanowi **załącznik nr 4** do niniejszych Standardów. Kartę interwencji zakłada i prowadzi nadleśniczy lub osoba przez niego wyznaczona do prowadzenia interwencji.
10. W przypadku, gdy zauważono krzywdzenie małoletniego przez opiekuna małoletniego:

- 1) nadleśniczy podejmuje starania celem wyjaśnienia zaistniałej sytuacji z opiekunem małoletniego. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego (ustalenia spisywane są na karcie interwencji).
 - 2) W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo lub istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, nadleśniczy sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo jednostki policji lub prokuratury.
 - 3) W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem małoletniego wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają małoletniego, który doświadczył krzywdzenia, nadleśniczy sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu opiekuńczego lub innej upoważnionej instytucji.
11. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez pracownika, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi (nie tylko z małoletnim, co do którego zgłoszono krzywdzenie) – do czasu wyjaśnienia sprawy.
 12. W przypadku gdy pracownik dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, nadleśniczy winien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzewaną o krzywdzenie, małoletniego (w porozumieniu z opiekunem małoletniego) oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności małoletniego, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego (pracy, zlecenia, współpracy) z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez nadleśnictwo, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy rozważyć rozwiązanie umowy z partnerem współpracującym.
 13. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia małoletniego zgłosił opiekun małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekuna małoletniego na piśmie.
 14. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego w czasie przebywania na terenie nadleśnictwa należy podjąć działania mające na celu zapobieżenie dalszemu krzywdzeniu, w tym przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzewanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Dla małoletniego krzywdzącego oraz małoletniego krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.

15. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny/przestępstwo, należy ponadto poinformować sąd opiekuńczy lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
16. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni, który ukończył lat 17, a jego zachowanie stanowi czyn karalny/przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.
17. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzewany o krzywdzenie innego małoletniego sam nie jest krzywdzony przez opiekunów, innych dorosłych bądź innych małoletnich. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego małoletniego.
18. Pracownik, który powziął informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, jest zobowiązany do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym pracownikom, nadleśniczemu i uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
19. Nadleśniczy przechowuje dokumentację dotyczącą interwencji w sposób zapewniający poufność, przez okres nie dłuższy niż jest to wymagane lub zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 9.

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego i ośrodka pomocy społecznej o konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty

1. Nadleśniczy jest zobowiązany do składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego i zawiadamiania sądu opiekuńczego.
2. W sytuacji podejrzenia przemocy domowej, w tym krzywdzenia małoletniego nadleśniczy ma obowiązek zawiadomienia właściwego ośrodka pomocy społecznej o konieczności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.
3. Zawiadomienia wskazane w ust. 1 i 2 dokonuje się na piśmie, zachowując potwierdzenie złożenia wniosków do odpowiednich instytucji.

§ 10.

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

1. Nadleśniczy ma obowiązek co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.
2. Pracownicy mają prawo przekazywać swoje uwagi, proponować zmiany względem uregulowań zawartych w Standardach nadleśniczemu oraz zgłaszać incydenty naruszania Standardów.
3. Wszelkich zmian w Standardach dokonuje nadleśniczy w formie, w której Standardy zostały wprowadzone. O zmianach należy poinformować małoletnich oraz ich opiekunów, przedstawiając im nową treść Standardów.

§ 11.

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania czynności

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów oraz realizacji Standardów, zwaną dalej osobą odpowiedzialną jest nadleśniczy. Nadleśniczy może wyznaczyć na piśmie inną osobę odpowiedzialną.
2. Osoba odpowiedzialna ma obowiązek:
 - 1) przygotowania pracowników do stosowania Standardów, w tym zaznajomienia pracowników ze Standardami oraz zweryfikowania tej znajomości,
 - 2) wyjaśniania wątpliwości pracowników w zakresie stosowania Standardów,
 - 3) monitorowania realizacji Standardów,
 - 4) reagowania na naruszenia Standardów,
 - 5) koordynowania zmian w Standardach, prowadzenia rejestru zgłoszeń i proponowanych zmian,
 - 6) prowadzenia dokumentacji związanych ze zdarzeniami krzywdzenia małoletnich, w szczególności kart interwencji,
 - 7) niezwłocznego informowania nadleśniczego o wszelkich nieprawidłowościach w realizacji Standardów, jeśli osobą odpowiedzialną jest inna osoba niż nadleśniczy,
 - 8) zachowania w tajemnicy wszelkich informacji związanych z realizacją Standardów i powierzonych obowiązków z pkt 1-7.
3. Czynności wskazane w ust. 2 pkt 1 – 7 wymagają formy pisemnej, mogą być sporządzone w formie oświadczeń pracowników i osoby odpowiedzialnej, lub protokołów z wykonania czynności.
4. Nadleśniczy wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i przekazuje pracownikom nowe brzmienie Standardów.
5. Nadleśniczy jest zobowiązany do zapewnienia pracownikom podstawowej wiedzy na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz udzielania pomocy małoletnim w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - 1) rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich,
 - 2) procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
 - 3) odpowiedzialności prawnej pracowników, zobowiązanych do podejmowania interwencji.

§ 12.

1. Przygotowanie pracowników do stosowania Standardów może odbyć się na zorganizowanym szkoleniu, natomiast osoby zatrudniane lub nieobecne na szkoleniu zapoznaje się indywidualnie.
2. Pracownik po zapoznaniu się ze Standardami potwierdza ten fakt na oświadczeniu, którego wzór stanowi **załącznik nr 3** do Standardów.

§ 13.

Zasady udostępniania opiekunom małoletnich oraz małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym, w szczególności dla pracowników, małoletnich i ich opiekunów.
2. Standardy w wersji pełnej oraz skróconej podlegają publikacji na stronie internetowej nadleśnictwa: https://czerwony-dwor.bialystok.lasy.gov.pl/ochrona_maloletnich.
3. Pracownik realizujący zadania względem małoletniego przekazuje do zapoznania się wersję pełną opiekunom, którzy składają oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami według wzoru stanowiącego **Załącznik nr 5**.
4. W sytuacji udziału w zajęciach lub spotkaniach małoletnich bez opiekunów pracownicy zobowiązani są do zapoznania małoletnich z wersją skróconą Standardów oraz omówienia ich w taki sposób, aby były zrozumiałe stosownie do wieku małoletnich, co należy potwierdzić w raporcie.
5. Jeżeli rozwój psychiczny małoletniego lub stan jego zdrowia świadczą o ograniczonej możliwości zrozumienia założeń Standardów, pracownik może zaniechać obowiązku, o którym mowa w ust. 4.
6. W oparciu o niniejsze Standardy nadleśniczy opracowuje skróconą wersję Standardów zawierającą informacje istotne dla małoletnich, która stanowi **Załącznik nr 6**.

§ 14.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia, sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu są w pierwszej kolejności pracownicy, którzy wykonują czynności z udziałem małoletnich.
2. Zgłoszenia, o których mowa w ust. 1, przyjmuje także nadleśniczy.
3. Za udzielenie wsparcia małoletniemu odpowiada nadleśniczy.

§ 15.

1. Osoba odpowiedzialna prowadzi rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, obejmujący: datę zgłoszenia, dane małoletniego, dane osoby zgłaszającej, dane pracownika, datę odbioru adnotacji, podpis pracownika, efekty prowadzonego postępowania.
2. Zgromadzoną dokumentację przechowuje się zgodnie z obowiązującym w nadleśnictwie jednolitym rzeczowym wykazem akt.

§ 16.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. W razie zapewnienia małoletnim dostępu do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, należy podjąć działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające przed złośliwym oprogramowaniem i filtrujące treści, za co odpowiedzialny jest nadleśniczy.
2. Pracownicy w miarę możliwości i potrzeby powinni informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu:
 - 1) szanowaniu prywatności innych – nieodpuszczalne jest nagrywanie, fotografowanie czy udostępnianie informacji bez zgody zainteresowanych,
 - 2) odpowiedzialności za swoje działania online – należy unikać publikowania, udostępniania lub rozpowszechniania nieodpowiednich treści,
 - 3) przestrzeganiu zasad bezpieczeństwa online – nie należy udostępniać prywatnych danych, hasła oraz innych informacji,
 - 4) zakazie dostępu do publikowania i rozpowszechniania treści pornograficznych, nielegalnych, obraźliwych, dyskryminujących lub w inny sposób naruszających zasady etyki i prawa,
 - 5) zakazie wszelkich form cyberprzemocy, takich jak zastraszanie, szkalowanie czy atakowanie online.
3. Pracownicy powinni sprawować nadzór nad treściami do jakich dostęp mają małoletni oraz podejmować interwencję w przypadku dostępu do treści nieodpowiednich.
4. Pracownik prowadzący zajęcia i spotkania z udziałem małoletnich jest zobowiązany do sprawdzenia urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, czy nie ma na nich treści niebezpiecznych. W miarę możliwości należy ustalić małoletniego lub inną osobę, która korzystała z urządzenia elektronicznego w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści.
5. W razie ustalenia małoletniego, który wprowadził niebezpieczne treści na urządzenie elektroniczne, pracownik jest zobowiązany powiadomić opiekunów o zdarzeniu. Z czynności pracownik ma obowiązek sporządzić notatkę służbową, która jest przechowywana na zasadach określonych w § 15.
6. Na zajęciach i spotkaniach z udziałem małoletnich obowiązuje zakaz korzystania z telefonów komórkowych lub innych urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.
7. Przed rozpoczęciem zajęć i spotkań organizowanych przez nadleśnictwo małoletni mają obowiązek schować telefon komórkowy lub inne urządzenie elektroniczne z dostępem do sieci Internet w plecaku/torbie.

§ 17.

Ochrona danych osobowych, w tym wizerunku małoletnich

1. Dane osobowe małoletnich mogą być przetwarzane przez nadleśnictwo wyłącznie zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym w szczególności zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie

ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO).

2. Nadleśnictwo zapewnia standardy ochrony danych osobowych małoletnich, poprzez zachowywanie podstawowych zasad w ich przetwarzaniu, tj.: legalności, celowości, minimalizacji danych, prawidłowości danych, ograniczenia przechowywania danych, integralności danych, ograniczenia przechowywania danych, integralności, poufności i rozliczalności danych.
3. Nadleśnictwo zapewnia środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę danych osobowych przed wglądem osób nieupoważnionych, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.
4. Do przetwarzania danych małoletnich dopuszczane są tylko osoby uprawnione przez nadleśniczego.
5. Każdy pracownik ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
6. W sposób szczególny przy zgłoszeniach/interwencjach dotyczących krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich, nadleśnictwo zapewnia poufną ścieżkę dla przetwarzania danych osobowych.
7. Uznając prawo małoletnich do prywatności i ochrony ich dóbr osobistych, nadleśnictwo zapewnia ochronę wizerunku małoletnich, poprzez wykluczenie prowadzenia nagrań filmowych, zdjęć (w ramach organizowanych zajęć o charakterze rekreacyjnym lub związanym z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich) w sposób bezprawny, w szczególności bez zgody opiekunów małoletnich. Zgoda jest wyrażana w formie pisemnej, której wzór stanowi **załącznik nr 7** do niniejszych Standardów. Zgoda, o której mowa powyżej jest jednocześnie zgodą na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wskazaną w art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Osoba wyrażająca zgodę otrzymuje klauzulę informacyjną o zasadach przetwarzania danych osobowych w postaci wizerunku małoletniego oraz jest informowana przez osobę reprezentującą administratora danych osobowych o przysługujących prawach.
8. W przypadku upubliczniania innych danych osobowych niż wizerunek, takie upublicznienie musi być zgodne z art. 6 ust. 1, a w przypadku przetwarzania szczególnych kategorii danych osobowych z art. 9 ust. 2 RODO.
9. Zakazuje się publikowania wizerunku małoletniego w formach obraźliwych, ośmieszających, naruszających jego godność lub w jakikolwiek sposób naruszających dobra osobiste małoletniego.
10. Zabronione jest utrwalanie wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) przez pracownika dla celów prywatnych.
11. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

12. Pracownikowi nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie nadleśnictwa bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
13. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

§ 18.

Zasady przygotowania pracowników do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów jest nadleśniczy.
2. Wdrożenie niniejszych Standardów następuje poprzez zapoznanie wszystkich aktualnie zatrudnionych pracowników z treścią niniejszych Standardów.
3. Każdy nowo zatrudniany pracownik przed rozpoczęciem czynności służbowych powinien zostać poinformowany o niniejszych Standardach oraz ma obowiązek zapoznania się z nimi. Zapoznanie się ze Standardami przez pracownika dokumentowane jest poprzez złożenie podpisu pod oświadczeniem, o którym mowa w § 4 ust. 8.

§ 19.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy

1. Pracownicy po ujawnieniu krzywdy małoletniego są zobowiązani:
 - 1) wspierać małoletniego,
 - 2) zwracać uwagę na wszelkie niepokojące sygnały,
 - 3) pozostawać w kontakcie z opiekunami małoletniego w celu określenia, czy małoletni ma wsparcie w swoich opiekunach, oraz jakie działania podejmują oni, aby zniwelować krzywdę małoletniego,
 - 4) w miarę możliwości wskazywać opiekunom małoletniego instytucje lub podmioty, w których małoletni może uzyskać wsparcie.
2. W przypadku, gdy prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”, w której małoletni uznany jest za osobę doznającą przemocy, nie ustala się planu wsparcia.

§ 20.

Ważne telefony i adresy e-mail

1. Nadleśniczy – **tel. 516 006 141** oraz **e-mail: czdwor.nadl@bialystok.lasy.gov.pl**
2. Nadleśnictwo – **tel. 87 523 85 11** (dni robocze w godzinach 7:00 – 15:00) oraz **e-mail: czerwonydwor@bialystok.lasy.gov.pl**
3. Telefon Zaufania – **tel. 116** (linia dostępna całodobowo).
4. Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” – **tel. 800 120 002** (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz **e-mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info**.

5. Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia – tel. **(22) 668 70 00** oraz tel. **116 123** (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu).
6. Fundacja Feminoteka - telefon przeciwprzemocowy dla kobiet doświadczających przemocy (w tym kobiet transseksualnych) – tel. **888 88 33 88** (telefon czynny od poniedziałku do piątku w godz. 11:00 – 19:00).
7. Centrum Praw Kobiet – tel. **800 107 777** (telefon interwencyjny czynny całą dobę, po połączeniu należy wybrać 1 i potem 3).
8. Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka – tel. **800 12 12 12** (linia dostępna 24 godziny na dobę, przez siedem dni w tygodniu).
9. Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc” – tel. **800 120 148** (bezpłatna linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu).
10. Linia wsparcia psychologicznego Polskiego Czerwonego Krzyża – tel. **(22) 230 22 07** (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 16:00 – 20:00).
11. Bezpłatna aplikacja mobilna „Twój parasol” – <https://twojparasol.com/>.

§ 21.

Postanowienia końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Standardy podlegają publikacji na stronie internetowej nadleśnictwa oraz wywieszeniu w widocznym miejscu w Nadleśnictwie Czerwony Dwór w dwóch wersjach: pełnej i skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.